

โครงการ ยกระดับคุณภาพ โรงเรียนขนาดเล็ก

ศูนย์ขับเคลื่อนโครงการโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล
สำนักพัฒนานวัตกรรมการจัดการศึกษา

ที่มาและความสำคัญ

เนื่องจากในปัจจุบัน มีอัตราการเกิดลดลง ส่งผลให้จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนมาก

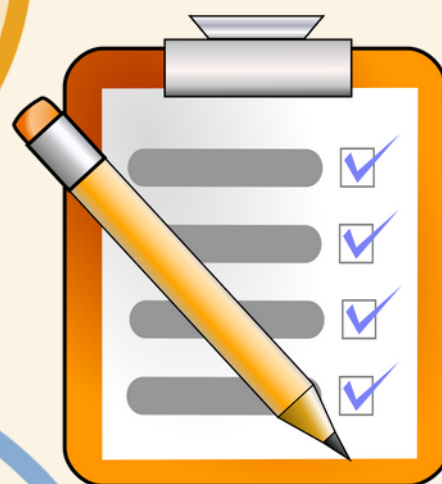
สพฐ. มีโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด 14,777 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 50.18 ของโรงเรียนในสังกัดทั้งหมด ซึ่งมีจำนวน 29,449 แห่ง

ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิ.ย. 2565

01

02

03

ประกอบด้วยมติคณะรัฐมนตรี
เมื่อวันที่ 7 ตุลาคม 2562

สพฐ. ตระหนักถึงความสำคัญของการสร้างโอกาสลดความเหลื่อมล้ำทางการศึกษา

มุ่งเน้น
การพัฒนา
คุณภาพผู้เรียน

เห็นชอบให้ สพฐ. พิจารณาดำเนินการควบรวมโรงเรียนขนาดเล็กที่มีระยะทางห่างจากโรงเรียนในสังกัดในตำบลเดียวกันน้อยกว่า 6 กิโลเมตร ให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เพิ่มสูงขึ้น เพิ่มประสิทธิภาพการจัดการเรียนการสอน และลดภาระค่าใช้จ่ายงบประมาณด้านบุคลากรและการบริหารจัดการลง

การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กในปัจจุบัน

สพฐ.ได้กำหนดนโยบาย แนวทาง มาตรการการดำเนินงาน และพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตลอดจนรูปแบบ การใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดผลการปฏิบัติงานในระดับพื้นที่อย่างจริง จิงยึดหลักการกระจายอำนาจ การพิจารณาและการตัดสินใจ อยู่ในระดับพื้นที่เป็นสำคัญ โดยดำเนินการตามความพร้อมอย่างค่อยเป็นค่อยไป ดังนี้

01

กำหนดรูปแบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

02

การส่งเสริมการเรียนรู้รวมของสถานศึกษาขึ้นพื้นฐาน

03

สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนรูปแบบต่างๆ

1. กำหนดรูปแบบบริหารโรงเรียนขนาดเล็ก

เป็นการบริหารโรงเรียนที่มีจำนวนนักเรียนต่ำกว่า 120 คน
และมีแนวโน้มว่า จำนวนนักเรียนในโรงเรียนขนาดเล็กนี้ จะลดจำนวนลงไปเรื่อยๆ

1.1 โรงเรียนขนาดเล็กที่มีความเหมาะสม ในการรวมโรงเรียน

คือ โรงเรียนขนาดเล็กที่มีจำนวนนักเรียนลดลงเรื่อยๆ เนื่องจากอัตราการเกิดลดลง หรืออัตราการเคลื่อนย้ายของประชาชนวัยเจริญพันธุ์ จากชนบทสู่ชุมชนเมืองหรือมีเด็กวัยเรียนแต่ผู้ปกครองในท้องถิ่นนิยมส่งบุตรหลานไปเรียนในโรงเรียนอื่น ๆ

1.2 โรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่สามารถรวมโรงเรียนได้

คือ โรงเรียนขนาดเล็กที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ห่างไกล ไม่มีหน่วยงานอื่นจัดบริการการศึกษาในพื้นที่ หรือเป็นสถานศึกษาที่มีวัตถุประสงค์พิเศษ ตามที่ สพฐ. ประกาศกำหนด

2. การส่งเสริมการรวมสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ส่งเสริมให้โรงเรียนขนาดเล็กจัดการเรียนการสอนแบบเรียนรวม โดยมีรูปแบบ เรียนรวมทุกชั้น และเรียนรวมบางชั้น ซึ่งได้มีการสนับสนุนค่าพาหนะรับ-ส่งนักเรียน ดังนี้

1

จัดสรรให้กับนักเรียนทุกคน
ที่เดินทางมาเรียนรวมกับโรงเรียนหลัก

1

จัดสรรงบประมาณค่าพาหนะรับ-ส่งนักเรียนตามระยะทาง
จากโรงเรียนมารวมถึงโรงเรียนหลัก โดยจัดสรร ดังนี้

ระยะทางไม่เกิน
3 กิโลเมตร

คนละ 10 บาท ต่อวัน

ระยะทาง
3-10 กิโลเมตร

คนละ 15 บาทต่อวัน

ระยะทางมากกว่า
10 กิโลเมตร

คนละ 20 บาทต่อวัน

2

จัดสรรค่าบริหารจัดการรถรับ-ส่งนักเรียน เป็นรถกระบะและรถตู้(12 ที่นั่ง)
คันละ 150,000 บาทต่อปีการศึกษา เพื่อเคลื่อนย้ายนักเรียนไปเรียนรวม

2

กรณีนักเรียนมาเรียนรวมบางชั้น ตามแผนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา จัดสรรให้ตามที่เสนอขอ
แต่ไม่เกิน 2 ปีการศึกษา

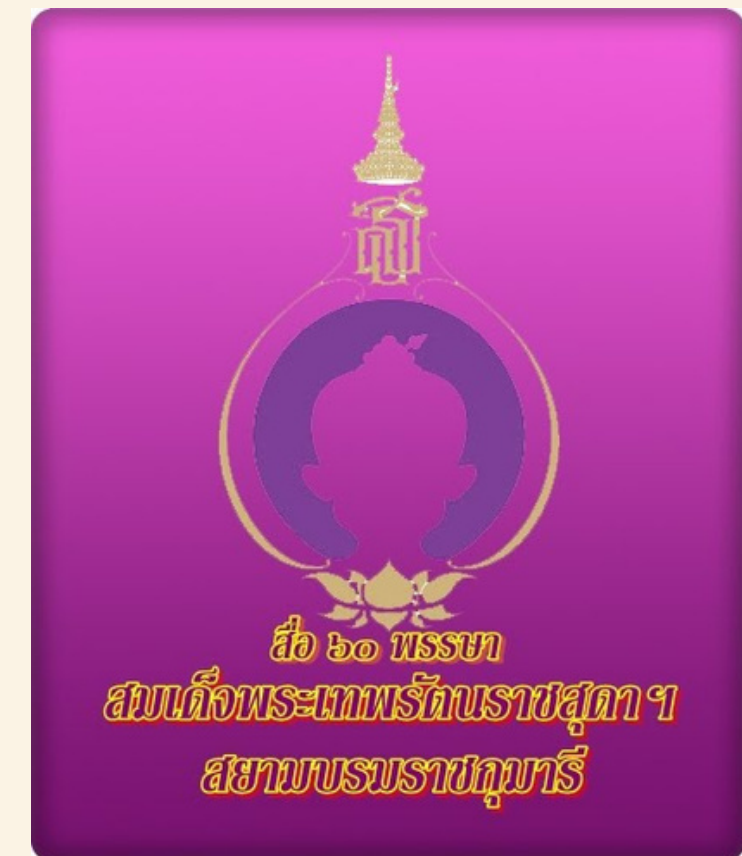
3

นักเรียนที่เข้าใหม่ในปีการศึกษาต่อ ๆ มาที่มีอายุเข้าเกณฑ์ระดับปฐมวัย
และเข้าเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ และมีชื่อในทะเบียนบ้านในเขตบริการของ
โรงเรียนมารวมให้ได้รับค่าพาหนะจนจบการศึกษาขั้นสูงสุดของโรงเรียนหลัก

3. สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนรูปแบบต่าง ๆ

สพฐ. ได้สนับสนุนงบประมาณสำหรับการจัดการเรียนสอนคละชั้น การจัดสรรสื่อการเรียนการสอน เพื่อสนับสนุนการทำงานของครู และการจัดสรร DLTV, DLIT, สื่อ 60 พรรษาสมเด็จพระเทพรัตน ราชสุดาสยามบรมราชกุมารีฯ ให้กับโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครูให้มีคุณภาพและสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างต่อเนื่อง

4. ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรร่วมกันกับภาคส่วนต่าง ๆ

สพฐ. ได้ประสานกับหน่วยงานสังกัดอื่น เพื่อประชาสัมพันธ์ให้มาใช้ประโยชน์โรงเรียนขนาดเล็กที่ไม่มีนักเรียน เป็นแหล่งเรียนรู้ตามความต้องการของชุมชน เช่น กศน. อปท. ฯลฯ

นอกจากนี้ สพฐ. ยังได้พัฒนาฐานข้อมูลที่เป็นปัจจุบันและครบถ้วนรอบด้านของโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อใช้เป็นข้อมูลการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย การดำเนินการการบริหารจัดการ การแก้ปัญหา และการจัดทรัพยากรสนับสนุนที่เหมาะสม ครอบคลุม และเพียงพอ

โรงเรียนที่มีการเรียนรวมในปัจจุบัน

เป็นโรงเรียนหลัก

จำนวน 2,234 โรงเรียน

เป็นโรงเรียนมารวม

จำนวน 3,046 โรงเรียน
(อยู่ระหว่างรอเลิกสถานศึกษา จำนวน 44 โรงเรียน)

เป็นทั้งโรงเรียนหลักและรวม
(สลับชั้นเรียน)

178 โรงเรียน

ข้อมูลจำนวนนักเรียน ที่รับการจัดสรรค่าพาหนะรับ - ส่งนักเรียน

🔍 จัดสรรค่าพาหนะรับ-ส่งนักเรียน ✕

กรณี รวมและเลิกสถานศึกษา

กรณี พื้นที่ห่างไกล พื้นที่สูง พื้นที่เกาะ

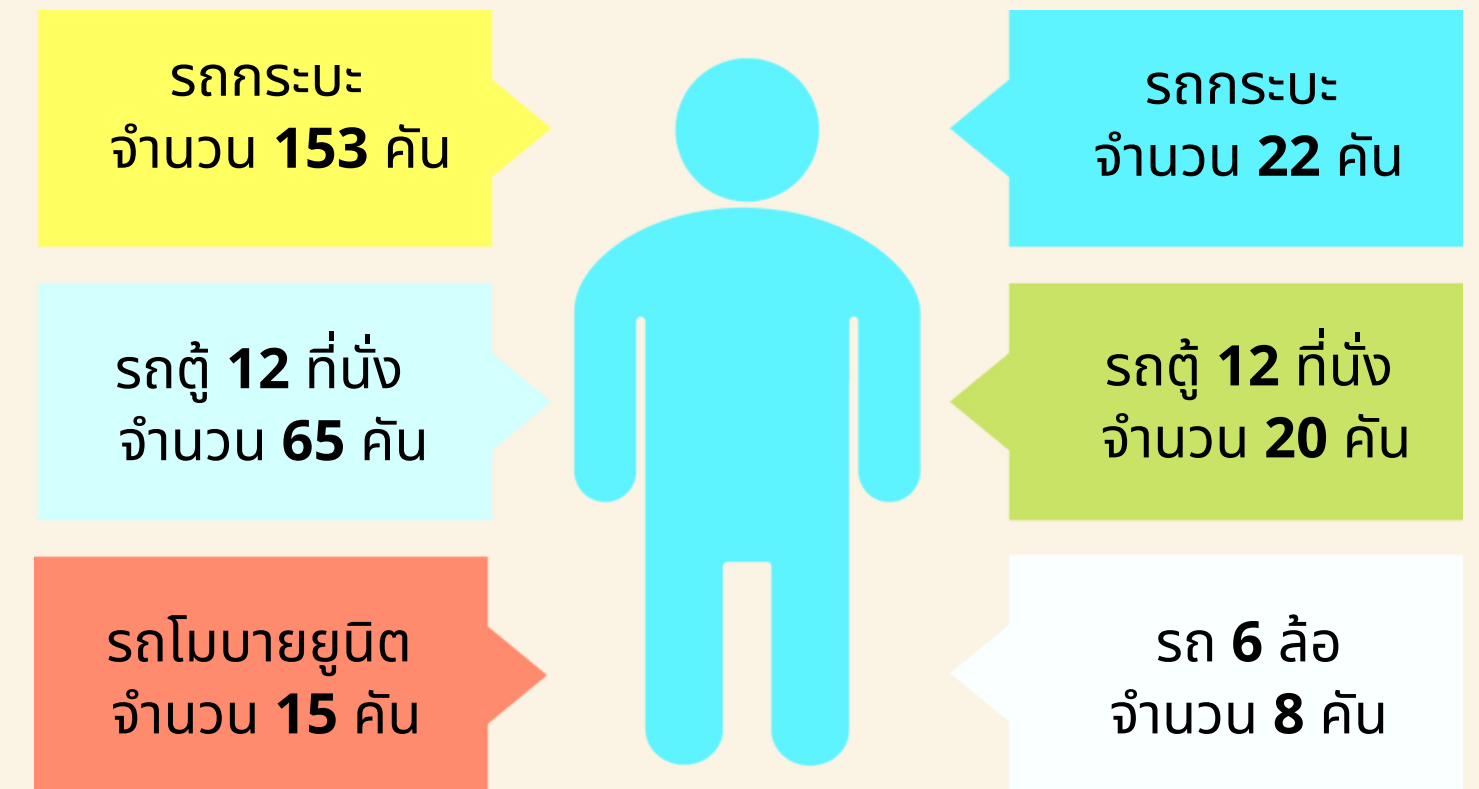
จังหวัดเชียงใหม่

จำนวน 4,094 คน

🔍 จัดสรรค่าบริการจัดการรถรับ-ส่งนักเรียน ✕

รถที่ สพฐ. จัดสรรให้

รถบริจาค

หมายเหตุ : ประมาณการจากข้อมูลการขอรับจัดสรร
งบประมาณค่าพาหนะรับ - ส่งนักเรียน ภาคเรียนที่ 1/2565

ผลจัดสรรค่าพาหนะรับ-ส่งนักเรียน ภาคเรียนที่ 2/2564

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 เพื่อสนับสนุนค่าพาหนะรับ - ส่งนักเรียน กรณีรวมและเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ภาคเรียนที่ 2/2564 ดังนี้

ครั้งที่ 1
เป็นเงินทั้งสิ้น 40,734,329 บาท

- ภาคเรียนที่ 1/2564 (เดือนตุลาคม 2564)
(เพิ่มเติมในส่วนที่เหลือของภาคเรียนที่ 1/2564 เนื่องจากคาบเกี่ยวปีงบประมาณ)
จำนวนเงิน 1,903,480 บาท
- ภาคเรียนที่ 2/2564 (เดือนพฤศจิกายน 2564)
จำนวนเงิน 12,858,849 บาท

ค่าบริหารจัดการรถรับ - ส่งนักเรียน
จำนวนเงิน 25,972,000 บาท

ครั้งที่ 2
เป็นเงินทั้งสิ้น 60,507,640 บาท

- ภาคเรียนที่ 2/2564 (เดือนธันวาคม 2564 - มีนาคม 2565)
จำนวนเงิน 58,647,640 บาท

ค่าบริหารจัดการรถรับ - ส่งนักเรียน
จำนวนเงิน 1,860,000 บาท